HOMAN

Cena s pieresyłkaj i dastaŭkaj da chaty.

na 1 hod—4 m. 80 fen., na ½ hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

Biełaruskaja Wilenskaja czasopiś

wychodzić dwa razy u tydzień: u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycii: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak·

na 4-aj staranie za radok drobnymi literam —25 fen.; drobnyje abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liniejku drobn. drukam.

№ 63 (155) Hod II. Wilnia. 7 žniunia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

Ŭchod u Mołdawiju.

6 žniunia.

Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: U Flandryj — słabaja bajewaja čynnaść. U wiečary na pasdzinokich adrezkach jana dachodziła wialikaj siły. Silnyje anhlickije miejscowyje ataki ŭ nočy i siahońnia ranicaj miž darohaj Ipr—Messin i Lis adbity. Z 25 razbitych pierad našym frontam warožych pancyrnych aŭtomobiloŭ my ŭziali značnaje čysło kulemiotaŭ.

Uschodni teatr.

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk Bem-Ermoli:

Uzdoŭž Zbruča — miejscowyje bitwy. Miž Dniastrom i Prutam rasiejcy iznoŭ zadzierżalisia.

Front erc-hercoga Jozefa: Na paŭdziennym uschodzi ad Černowic, na rumynskaj hranicy worahi akazwajuć adpor. My staim pierad miestam Seret i ŭ wostrych bitwach zdabyli Radaŭc. Naabadoł Mołdawy i na ŭschodnim bierazi Bystrycy zdabyty rasiejskije pazycii na harach.

BAZEL. S Piecziarburha pawiedamlajuć, što ŭ Mandžuryju pierawiezieno bolš za paŭmiljona japonskich sałdatoŭ. Japoncy zaniali i ŭmacawali Władywostok, Charbin, Kiren i Mukden. Na Amury — japonskije warty. Usio upraŭleńnie—ŭ japonskich rukach. Japonija bytcym-to ŭčyniła hetyje kroki sa zhodaj rasiejskaho ŭradu.

PIECIARBURH (P.T.A.). 4 žniŭnia a 5 hadz. ŭ Zimowym Pałacu zasiedała rada ministroŭ, na katoraj byŭ Kierenskij, wiarniŭšyjsia ŭ Piecziarburh i ŭziaŭšyj nazad swaju prośbu ab adstaŭcy.

PIECIARBURH (P.T.A.). Kapitan Niemic naznačen za kontradmirała i načalnika Čornamorskaho fłota zamiest admirała Kołčaka.

STOKHOLM. Z Odessy i Pastowa na Donie danosiać, što tamaka wyjpaŭlajecca surjoznaja rabota dzieła pawarotu staroha ładu. Narod robić wialikije demonstracii proci rewolucyjnaho uradu. U demonstracijach pryniali učaście pamieščenyje u balnicach sałdaty. Jčšč surjoznyje znaki, što partyja prawych, asabliwa ŭ paŭdziennaj Rasiei, zdabywaje ŭsio bolej siły.

PIECIARBURH (Rejter). Razryŭ miž uradam i kadetami paćwierdžajecca. Awksientjew, maršałak spaŭnicielnaho kamitetu sielanskaho zjezdu, naznačen za ministra ŭnutrenych spraŭ.

PIECIARBURH (P.T.A.). Minister sielskaj haspadarki Černow zajawiŭ ministru-prezydentu Kierenskomu, što jon wystupaje z uradu, kab, prašledujučy ludziej, što uzwodziać na jaho brachniu, nia być zwiazanym swaim stanowiščem. Miejsco ministra sielskaj haspadarki astajecca niezaniatym.

PIECIARBURH. Redaktar «Utra Rossii» naznačajecca za dyrektara Piecziarburskaho telehrafnaho ahienstwa.

PIECIARBURH. 4 žniŭnia šaściora aružnych ludzi padjechali na aŭtomobiłach da senatu, zwiazali wartaŭnikoŭ i zabrali wialikuju srebnuju fihuru Kacieryny II i inšyje staraświeckije rečy canoj razam na paŭtara miljona rub.

HELSINGFORS. (P.T.A.). Na ahulnym zasiedańni rady rab. i sałd. i deputacij ad fłota i pałkoŭ pry wyšejšych čynach pryniata rezolucija, katoraja pryznaje tymčasowy ŭrad za prawamočny orhan rasiejskaj rewolucyjnaj demokracii i wyskazywaje niezdawolstwo finlandzkaj demokracii, katoraja biaz zhody rasiejskaj demokracii abjawiła niezaležnaść Finlandzii.

HELSINGFORS. (P.T.A.). Senat pad maršałkoŭstwam hienerał-hubernatara pierewahaj 15 hałasoŭ proci 10 hałasoŭ socyalistoŭ pastanawiŭ apublikawać zahad tymčasowaho uradu ab rospusku sejmu. Deputaty apośniaho, nia wysłuchaŭšy zahadu, razyjšlisia.

BERLIN (W.T.B.). Na Atlantyckim akianie i Paŭnočnym mory našy padwodnyje łodki iznoŭ zatapili 6 parachodaŭ i 2 parušniki.

MADRYD Žaleznadarožnyje sajuzy oficyalna apawieścili ahulnuju zabastoŭku na 10 žniŭnia.

PEKIN. (Hawas). Ministerstwo ŭsiemi hałasami wyskazałosia za abjaŭleńnie wajny Niamieččynie.

Koalicyjny gabinet.

Niazhodliwaść u idejnym stanowiščy rewolucyjnaj demokracii Rasiei i liberalnaj buržuazii asnowana na roźnicy ich ahulnaho świetahladu. Ale najbolš jarka wyjaŭlajecca jana ŭ dźwiech sprawach: u sprawie nacyonalnaj i sprawie ziamielnaj.

Na hrunci niazhodliwaści ŭ nacyonalnaj sprawie rasiejskaje ministerstwo ŭžo raz pierażyło kryzis: kadeckije ministry, nie chacieŭšyje prysiać na aŭtonomiju Ukrainy ŭ federacyjnaj rasiejskaj respublice, wystupili z gabinetu. Ciapier, kali miž gabinetam i kadetami uznialisia nowyje pierehawory ab učaści kadetaŭ u uradzie, na pieršy plan wysunałasia sprawa ziamielnaja.

Ziamielnaja sprawa pry strašennym małaziamielli u sielan zdaŭna zanimała ŭ Rasiei adno s pieršych miejsc. Wiaskowaja biednata, bačučy pierad saboj biezmiažowyje abšary dwornaj, kazionnaj, carskaj, manastyrskaj, carkoŭnaj i inšaj ziamli, bačyła ratunak dla siabie tolki ŭ adabrańni hetych abšaraŭ ad ich waładaroŭ i razdzieli miž usimi, chto swaimi rukami wyrablaje jaje. I zaŭsiody ruch da woli byŭ zwiazan u Rasiei z žadańniem ziamli, što wyjawiłasia u papularnym kliču: «Ziamli i woli!» — Woś, i ciapier, pry zdabywańni palityčnaj woli, narod u Rasiei žde spaŭnieńnia i swaich starych dumak ab ziamli, — i socyalistyčnyje ministry, ładziučy nowaje ustrojstwo ŭ Rasiejskaj dzieržawie, nie mahli abminuć hetaj sprawy: kab zdawolić narod, jany namiecili razwiazku jaje na hrunci konfiskacii wialikich abšaroŭ panskaj, carskaj i carkoŭnaj ziamli. U hetym kirunku byŭ zroblen užo adzin wielmi surjozny krok: jak danasili telehramy, tymčasowy ŭrad zabaraniŭ usielakuju pradažu i kuplu ziamli.

Što tymčasowaje prawicielstwo świorda namieciło iści pa hetkaj darozi ŭ ziamielnaj sprawie, pakazywaje fakt, što za ministra sielskaj haspadarki byŭ naznačen wiadomy ideolog nacyonalizacii ziamli, Černow. I kadety ŭ swaich pierehaworach s tymčasowym uradam ab koalicyjnym gabinieci za pieršy warunak swajho učaścia ŭ uradzie staŭlajuć pieramienu ahrarnaj palityki i adstaŭku najbolš jarkaho predstaŭnika jaje, Černowa.

U sprawie nacyonalnaj, u sprawie federalizmu ŭ Rasiejskaj dzieržawie tymčasowy ŭrad udzierżaŭ swaju pazyciju, prystaŭšy na žadańnie ukrainców. Čy udzieržycca jon na swaim stanowiščy ŭ sprawie ziamielnaj?

Toje, što ciapier Kierenskij šukaje darohi da złučeńnia ŭsich liberalnych partyj u tymčasowym prawicielstwie, pakazwaje, što učaście liberalnaj buržuazii jon pryznaje kaniečnie patrebnym. Ale nima sporki, što apośniaja nikoli nia pojdzie popleč s socyalistami ŭ razwiazcy ziamielnaj sprawy, i zdajecca, što koalicyjnaje ministerstwo razabjecca ab hety padwodny kamień.

A

Daremnyje žalby.

Paśla taho, jak tutejšaje polskaje hramadzianstwo pajšło pa darozi poŭnaho bojkotu biełarusoŭ i sprawiadliwych ich patreb, — paśla taho, jak tutejšyje palaki «ŭsich kirunkaŭ palityčnaj myśli» zwiarnulisia da niamieckaj impierskaj ułaści, kab s pamačču jaje daŭučyć našu baćkaŭščynu da Polščy i addać naš narod pad polskaje šlachockaje panawańnie, nie zwiertajučy nijakaj uwahi na hołas biełaruskaho narodu, — urešci, paśla taho, jak palaki razbili ŭsie hramadzkije orhanizacii, ŭ katorych razam pracawali ŭsie nacyonalnaści našaho kraju, — jany, palaki, hetym samym utracili prawo hramadzianstwa ŭ Biełarusi, utracili prawo hołasu pry razwiazcy pytańnia ab budučyni našaj Baćkaŭščyny.

Widać, z hetaj pryčyny ich sumleńnie nie zusim spakojnaje. Kali tutejšyje palaki hetaho ješče nie razumiejuć, dyk heta dobra zrazumieli palaki ŭ Polščy, katoryje pačali hawaryć ab biełaruskim pytańni i razwiazcy jaho, žałučysia, što palakam admaŭlajuć u hetaj prawie prawa hołasu. U № 165 z 22.VII wydawanaj u Lublinie polskaj hazety «Dziennik Narodowy» my čytajem, što adnosiny da biełaruskaj sprawy, katoraja historyčna zwiazana s polskaj sprawaj, — heta pryčyna taho, što palakam u hetaj ważnaj dla ich sprawie admaŭlajuć hołasu.

Pobač z hetym hołasam my padajem tut wiestku druhoj polskaj hazety — orhana polskich socyalistoŭ «Naprzód», wydawanaho u Krakawie. U № 167 z 22.VII.1917 „Naprzód" danosić, što ŭ Wilni nowanaładžen palakami «Nacyonalny Klub» pryniaŭšyj rezoluciju, ŭ katoraj miž inšym haworycca: U ćwiordym pierakonańni, što złučeńnie Polščy z Litwoj zabaspiečyć polskaj dzieržawie moc i zdolnaść da žyćcia, «Nacyonalny Klub» ličyć patrebnym pamahčy hetaj sprawie, wyskazywajučy i pašyrajučy swaje palityčnyje pahlady. Dzieła hetaho jon zwiertajecca da ŭsich miejscowych orhanizacij, pryzywajučy ich pryłučycca da rezolucii polskaho sejmu ŭ Krakawie z 28 maja, katoraja pryznaje łozung złučeńnia ŭsich polskich (!) ziamiel u adno niezaležnaje hasudarstwo».

Nia treba i dadawać, što za «polskuju» ziamlu tutejšyje palaki ličać biełaruska-litoŭski kraj — na tej asnoi

wi, što jon kališ uchodziŭ u skład Polskaj Rečypospolitaj!..

Paśla hetaj zajawy, ŭ katoraj polskaje hramadzianstwo našaho kraju adkryta pryznajecca, što jano pracuje tolki dzieła karyści Polšču, a nie našaho narodu, dziŭnaj wydajecca žalba palakoŭ na «pazbaŭleńnie» ich prawa hołasu u sprawie budučyny našaj Baćkaŭščyny. Tož i dziciaci jasna, što karyść našaho narodu wymahaje zusim nie taho, kab kusok Biełaruskaj ziamli, prypadkam addzieleny ad rešty Biełarusi, byŭ by addadzien čužoj dzieržawie: pieršaja nacyonalnaja ŭstanowa biełarusoŭ — zjezd u Minsku — swajej rezolucijej pakazała, što Biełaruś nikoli nia zhodzicca na hetki razdzieł i pryłučeńnie čaści jaje da Polšču. I pakul polskaja palityka budzie iści pa staroj darozi gwałtawańnia woli našaho narodu, datul biełarusy nia mohuć i nia buduć hladzieć na palakoŭ, jak na hramadzian kraju, synoŭ adnej baćkaŭščyny!

I. Mieleška.

U Wilni i wakolicach.

—s—

× **U Biełaruskim T-wie pom. pac. ad wajny.** U niadzielu, 5 žniŭnia, adbyŭsia hadawy ahulny schod členaŭ. Sprawozdaču ab schodzi damo ŭ čarodnym numery.

× **Biełaruskije straŭni.** Biełaruski Kamitet manicca ŭ najbližejšym časi adkryć niekolki nowych narodnych strawień. Sledam za straŭniaj pry Sw. Jurskim pr. 22, katoraja čynna užo miesiac, pierš za ŭsio maje być adkryta nowaja straŭnia na Snipiškach.

× **Sajuz žydoŭskich ramieśnikoŭ.** Adbyŭsia hadawy ahulny schod sajuza Abarot u kooperatywie jaho za apošnije 10 mies. — 79,444 m. 12 f. Padmohi členam dadzieno na summu 7.741 m. 19 fen. Straŭnia sajuza pracuje ad snieżnia 1916 hodu i dahetul wydała 96.145 abiedaŭ za hrošy i 5.740 — darma. Čysło členoŭ sajuza — 1028.

× **Sekretarjat prafesyonalnych sajuzoŭ m. Wilni** adkryt kožyn dzień ad 6 da 8 hadz. wiečara (apryč niadziel i świat) u haspodzi II-oj rabotnickaj straŭni, Warońnia 5 (pieršy etaž, pakoj № 21). Zapisy prynimajucca da ŭsich prafesyonalnych sajuzoŭ. Tam-že možna zapisywacca i da II-oj Rabotnickaj Straŭni, da II-oj kooperatywy «Rabotnik» i da Rabotnickaho Klubu.

× **Na spatkańnie wosieni.** Najlepšaja para hodu užo minuła. My ŭstupili ŭ druhuju pałowu leta, i kožyn dzień nabližaje da nas wosień. Na drewach spatykajucca ŭžo žoŭtyje i žaŭciejučyje liści. Ad wiesnawoj krasy nie astałosia nijakaho śledu.

Dni stanowiacca ŭsio karaciejšymi. 1 žniŭnia daŭžynia dnia była 15 hadz. 31 minuta, a 31 žniŭnia budzie tolki 13 hadz. 44 min.

× **Prapali biaz wieści** paŭtrecia miesiaca tamu nazad žyŭšyj pry Kalwaryjskaj wul. 38 dwornik Biłoti z dačkoj Jadwihaj, 10 hadoŭ. Jany pajšli na wiosku i bolš nie wiarnulisia. Wiestki ab ich treba padawać u Kryminalnuju Paliciju.

× **Za pasrednictwo ŭ raspuście** Jazep Gotiniš, 17-ci hadoŭ, zasudžen u wastroh na 6 tydniaŭ.

× **Temperatura.** Najwyszejszaja i najniżejszaja temperatura za aposznije dni była pawodłuh Celsija):

	najwysz.	najniž.
1—2	+ 28°	+ 17,5°
2—3	+ 28°	+ 15°
3—4	+ 25,5°	+ 13°
4—5	+ 21°	+ 12°

Z USIAHO KRAJU.

«Niamieckije rubli» u Ober Ost.

Zahadam niamieckaho impierskaho kanclera s 30 krasawika 1917 h. «niamieckije rubli Ober Ost» zabaspiečywajucca niamieckim impierskim skarbam. Paśla kanca wajny «niamieckije rubli» buduć zamienieny na niamieckije hrošy pa kursu 1 rub.=2 marki, niezaležnie ad kursu rasiejskaho rubla.

BIEŁASTOK. Dzieła zmahańnia z usio čaściejšymi kradziežami bulby na paloch wartaŭnikam wydajuć asobnyje zawiereńnia. Hetak možna lohka ustanawić kantrol nad asobami, jakije majuć dostup da paletkaŭ z bulbaj.

BIEŁASTOK. U tutejšych wakolicach mnoha prypadkoŭ kradziežy kałasoŭ na poli. Z dabytaho hetak ziernia žychary doma robiać muku.

BIEŁASTOK. U adnaho służačaho na čyhuncy, jezdziŭšaho miž Biełastokam i Waršawaj, wykryli wialiki zapas sacharyny, katoruju jon wioz kontrabandaj u Waršawu.

HRODNIA. «Grodnaer Ztg.» napaminaje, što na mocy rekwizycii ŭsiaho siołetniaho uradžaju tarhoŭla bulbaj ad 1 žniŭnia zabaronlena. Z wiosak wiaźci ci nieści bulbu hetak sama zabaronieno, i jaje buduć adbirać.

HRODNIA. Rad tutejšych žycharoŭ, służyŭšych u miestowym addzieli spažyŭnych spraŭ, addali pad sud za mašenstwy. Sud zasudziŭ: Paplaŭskaho— na 7 mies., Rakowieckaho s Kołyša — na 3 mies., Šyfresa, Łapina i Danilewiča — na 2 mies. — Try piekary, byŭšyje ŭ cheŭry z imi, aštrafowany: Chaim Kapłan — na 2.000, Mojše Kapłan — na 1.500 i Małowist — 1.000 marak.

OLHAŬCY, planckaho paw. U wialikich lasoch i puščach pawietu woŭki ŭsio jašče čujuć siabie, bytcym doma. U tutejšych wakolicach byŭ nidaŭna praŭdziwy nabieh woŭkoŭ, ale sabaki «kontrataku» i adnaho woŭka zahryźli na śmierć.

KOŬNA. Tut adbywajecca łznoŭ prawierka pašpartoŭ Ober Ost u žycharoŭ.

KOŬNA. Antonina K. winawaciła kawala Jazepa S. u zgwałtawańni jaje. Za świedku wystupiła druhaja kabieta, katoruju K. ŭhawaryła świedčyć proci kawala. Świedka pryznałasia, što jana bačyła zgwałtawańnie. Adnak druhije świedki dawali na sudzie, što jana tady była ŭ zusim inšym miejscy. Tolki dziakujučy hetamu kawal abminuŭ ciažkuju karu. Sud, abjaŭlajučy swoj pryhawor, abniawiniŭšyj kawala, adznačyŭ, što tutejšyje žychary, widać, nie razumiejuć wahi prysiahi.

DYGRY. Sielanie Symon Jurgalajtis i Stanisłaŭ Stepanajtis ukryli ŭ chutary starasty Walentyna Stepanajtisa dźwie strelby, a paśla pakazali na jaho niamieckim ułaściam. Za fałšywy danos, katory wykazaŭ nizki charakter, kowienski akružny sud zasudziŭ abodwych na 1 hod u wastroh. Apryč taho Jurgalajtis za chawańnie porachu zasudžen na 8 mies.

SUWAŁKI. Najwyšejšaja cena za rybu 4-ho sortu (drobnuju) naznačena 40 fen. za štuku.

SUWAŁKI. Nowyje budoŭli i pierastrojki mohuć adbywacca tolki na mocy pazwaleńnia na piśmie.

RAČKI. U adnej asoby, pryniešaj s Suwałak 30 butelek «Slesicher Korn», usia harełka była konfiskowana.

LIBAWA. U kurorci panuje značny ruch. Asabliwa ŭ sieradu i niadzielu, kali ŭ Kurhaŭzie bywaje wajenny kancert.

DZERWEN, Hazenpock. paw. Tutejšaho starastu, Jana D., členy hramady winawacili ŭ chabarach. U čatyroch prypadkach na sudzie wina była dawiedziena, i starastu zasudzili na 6 mies. u wastroh i 250 rub. štrafu.

Oficyalny addzieł.

Jak nas pawiedamlajuć s peŭnaj kryniocy, wiestka ab uładženaj užo niesłuchmianaści ŭ Samotancach i wakolicach užo ciapier pakazwaje, što pryčyny treba šukać u polskich i rasiejskich upływach. Mirnaje nasialeńnie Litwy, dziakujučy ŭpływu duchawienstwa, wykazało ŭsiudy poŭnuju wieru ekonomičnym zahadam, wyzwanym wajnoj i pastupkami worahoŭ Niameččyny.

Treba žaleć, što u hetym adzinokim prypadku čužyje ŭpływy pierewažyli i wyzwali razruchi, ab katorych my najbłybiej žalejem.

WIESTKI Z RASIEI.

PIECIARBURH. «Birž. Wied.» pišuć:

U paŭnočnuju čaść ostrawa Sachalina, addadzienuju Rasiejej amerykancam, prybyło amerykanskaje wojsko. Japonski pasoł u Piecziarburzi pratestawaŭ pierad tymčasowym uradam proci kancesij, addadzienych amerykancam u Sibiry i na Sachalinie. U japonskim parlamenci wystaŭleno trebawańnie, kab urad wyjaśniŭ adnosiny Rasiei da Ameryki.

PIECIARBURH (P.T.A.). Minister prezydent Kierenskij u piśmie da namieśnika swajho, Niekrasowa, kaže:

„S pryčyny niemahčymaści naładzić, jak treba, tymčasowy ŭrad, ja nie mahu bolš brać na siabie adkazu i prašu tymčasowy ŭrad zwolnić mianie ad usich maich abawiazkoŭ".

Paśla hetaho Kierenskij wyjechaŭ s Piecziarburha.

Paśla doŭhaj narady tymčasowy ŭrad pastanawiŭ nie prynimać adstaŭki Kierenskaho.

PIECIARBURH (Reŭter). Kierenskij padaŭsia ŭ adstaŭku, katoraj tymčasowy ŭrad nie pryniaŭ.

LONDON. „Daily Telegr." da nosić s Piecziarburha:

Orhanizacija gabinetu sustrečajecca s praškodami. Kadety, miž inšym, wymahajuć, kab razwiazka ziamielnaj sprawy i pytańnia ab formie rasiejskaho hasudarstwa była adłožena. Naadwarot, rada rab. i sałd. pryniała rezoluciju, damahajučysia prawiadzieńnia ahrarnaj reformy ciapier-že. Apryč taho kaalicyjnaje ministerstwo pawinno

Wypisy z biełaruskaj literatury.

Addzieł I.

Probki literaturnaj mowy XIII—XIX stalećcia.

(Hladzi «Homan» № 58—63).

Z nauk parochijalnych 1794 hodu.

Tymi-ž chwalebnymi świątych Pastyrej śledami postupaw i błażennyj Josafat świątyj, kohda pryjał jako pastyr właśt' i radienije owčarni archijepiskopstwa Połockoho i jepiskopstw Witebskoho, Mstisławskoho, Oršanskoho i Mohilewskoho.

Mnohii w tom časi na Biełaj Russii nie soobščali sia i nie sojedinali sia z sw. Rymskoju cerkwoju, i powinowatisia, čyli posłušnymi byti nie chotieli namiestnikowi Chrystowomu, Świątiejšomu Papie Rymskomu, dlatoho błažennyj Josafat mieł i druhii owcy, kotoryje nie byli ot owčarni Chrystowyja, to jest: otdalali sia i błudili ot cerkwy. Dla čoho i tych potreba było i do uradu čyli do powinnosti pastyrskija należało, ažeby Josafat świątyj do prawdiwyja wprowadiw owčarni, otdanyja i uwierenyja ot Chrysta Spasitiela Pietrowi świątomu i jeho namiestnikom. Što niepierestannoju starannostiju, propowiedańniem artykułow wiery świątyja prawdiwyja, i świątobliwaho swojeho žytija prykładom, pry łascy i pomošču Božoj skutečnie sprawiw, jehdy nie budušču w sojedinienii, prywłow do sojedinienija, i mnohich nawet jeresiju zaražennych do prawowiernyje prywiernuw cerkwy, i wiernymi Chrystowymi učyniw owcami, jako swiedčat' spisatieli žytija joho świątoho. Imieli joho w najwyžšom ušanowaniu tak nawiernienyja ot nieho do wiery prawdiwyja, jako też i inyi prawowiernyi chrystijanie, i dla toho posłušnymi jemu byli, jako pastyrewi i w wielikom jeho imieli udiwlenii, jako świątoho i prawiednaho. Ažе «*Pastyr dobryj dušu swoju połahajet' za owcy swoja*», dla toho św. Josafat takoždie podjał mučeničestwo za swoja owcy, kotorych čułym i prawdiwym byw pastyrem. Oskordom, čyli toporom za sojedinienije świątoje ot Witebskich mieškancow zabityj, kotoroho tak za žytija jako i po smierti Boh wielikim čudotworenija prosławiw darom.

KANIEC.

stanuć na hrunci suświetnaho mira biez anneksij i kontrybucij na asnowi samaapredzieleńnia narodaŭ.

PIECIARBURH. Nowy minister unutrenych dziel, Cereteli, cyrkularam zahadaŭ usim uradowym kamisaram u prawincii niedapuścić nijakaj miejscowaj razwiazki ziamielnaj sprawy sielanami da sazywu ustanoŭčaho sejmu.

PIECIARBURH (P.T.A.). Tymčasowy kamitet dzieržaŭnaj dumy apublikawaŭ adozwu da narodu, ŭ katoraj, miž inšym, skazano:

„Toje, što zdaryłosia z armijej, — heta achałosak taho, što robicca pa ŭsiej Rasiei. Jość tolki adna daroha: ćwiordaja ŭłaść, katoraja zažadaje stanoŭča ad kožnaho wypaŭnieńnia jaho pawinnaści. Hłaŭnaja zadača ŭradu — nieadkładajučy zawiaści sprawiadliwuju administraciju, biez katoraj nielha prawiaści ŭ žyćcio nijakich refom. Pakul nia budzie sozwan ustanoŭčy sejm, nielha dapuścić nijakich prawadaŭčych aktoŭ, katoryje radykalna razwiarnuli by ŭradowy i hramadzki ład. Dzieła sazywu ŭstanoŭčaho sejmu ješče nie nastaŭ čas".

ŽENIEWA. Minister zahraničnych spraŭ apawieščaje, što ustanoŭčy sejm budzie sozwan tolki u śnieźniu, bo padhatawicielnyje raboty lišnie mała pasunulisia ŭpiarod, kab heta možna było ŭžo zrabić u Wieraśni.

BAZEL. Finlandzki sejm padaŭ rasiejskamu ŭradu zajawu ab abjaŭleńni aŭtonomii Finlandzii. Tam skazano, što Finlandzija na mocy swajej konstytucii — niezaležnaja staronka, i rasiejski ŭrad nie maje prawa miešacca da upraŭleńnia Finlandzijej. Finlandzki sejm wyskazywaje swaju nadzieju na zhodliwaje žyćcio z Rasiejej i budučynie.

HELSINGFORS. Finlandzki hien.-hub. Stachowič wiarnuŭsia siudy i prystupiŭ da spaŭnieńnia swaich pawinnaściej.

MASKWA. „Utro Rossii" danosić, što try ukrainskije pałki pajechali s frontu ŭ Kijeŭ, kab addacca pad ułaść ukrainskaj centralnaj rady. Pojezdy ich byli prybrany ukrainskimi nacyonalnymi štandarami.

PIECIARBURH (P.T.A.). Minister zahraničnych spraŭ, Tereščenko, razasiaŭ predstaŭnikam Rasiei zahranicaj cyrkular, zajaŭlajučy, što rasiejski narod i prawicielstwo ćwiorda pastanawili wajewać i razam s sajuźnikami dajści prawiadzieńnia ŭ žyćcio apawieščenych rewolucijej pryncypoŭ.

Radko Dmitryjew admowiŭsia dalej kamandawać 12 armijej. Jaho zamianiŭ hien. Parskij.

Kazacki hien. Nosilkowskij naznačen hłaŭnakamandujučym wajskami piecia rburskaho wajennaho okruha. Jaho pradmieśnik, hien. Połowcow, jedzie na front.

Brusiłow padaŭ tymčasowamu ŭradu prośbu ab adstaŭcy. Hienieralisimusam rasiejskaj armii naznačen Korniłow. Za načalnika pałudzienna-zachodniaho frontu naznačen hien. Čeremisow, byŭšyj dahetul načalnikam VIII armii.

ŠTOKHOLM. „Russk. Sł." drukuje telehramu hien. Korniłowa, ŭ katoraj, miž inšym, haworycca:

„Chacia mianie nichto nie pytajecca ab maich pahladach, ja liču patrebnym, kab nastupleńnie na ŭsich našych frontach prypyniłosia da poŭnaj reorhanizacii našaj armii, zawioŭšy dysycyplinu. Kali prawicielstwo nia zhodliwo z hetym i adkinie moj prajekt — jadynuju mahčymaść ratunku, dyk ja toj čas padamsia u adstaŭku.

ŽENIEWA. Prykazam pa pałudzienna-zachodnim fronci hien. Korniłow zabaraniŭ usielakije sałdackije schodki pad stracham kary śmierciu.

ŠTOKHOLM. „Birž. Wied." pišuć: Hien. Erdeli, načalnika XI armii, zabili z-za wuhła. Hien. Hurko areštawali.

BERN. Člen II Dumy i spaŭnicielnaho kamitetu rady rab. i sałd., Anisimow, apawieščaje, što ŭ Donskaj obłaści kazaki ładziać specyalnyje pałki, kab wiarnuć monarchiju z Mikałajem Mikałajewičem na tronie.

ŠTOKHOLM. Čutki, bytcym Lenina areštawali ŭ adnym finlandzkim miastečku, adkidajucca „Birž. Wied." Lenin wyratawaŭsia, ŭciokšy na adnym parachodzi ŭ Kronštadt, a adtul — u Štokholm.

ŠTOKHOLM. W. kn. Dzimitryj Paŭławič, kirawaŭšyj zabojstwam Rasputina i paśla zabojstwa žyŭšyj u ssyłce ŭ Persii, atrymaŭ ad wajennaho ministerstwa pazwaleńnie wiarnucca u armiju.

CHRYSTYANIJA. Pryčynu zakryćcia hranic Rasiei treba bačyć u tym, što Kierenskij wyzwaŭ u Pieciarburh mnoha kazackich pałkoŭ, kab nie dać pierewahi tamtejšamu harnizonu.

PIECIARBURH. Ministerstwo sielskaj haspadarki apawieščaje, što sioletni uradžaj u 29 hubierniach — siaredni, ŭ 18-ci — šmat nižej siaredniaho i ŭ 6 — błahi.

Z usiaho świetu.

BERLIN (W.T.B.). Atrymali adstaŭku 5 pruskich ministroŭ, 5 statssekretaroŭ i pamočnikoŭ ich. Ładzicca nowy imperski ekonomičny departament.

Za stats-sekretara zahraničnych spraŭ zamiest Cymmermanna naznačajecca Kiulmann. Za pruskaho ministra sudoŭ—haława klerykalnaj partyi centru Špan.

WIENA (W.T.B.). U prahramie uradu—poŭnaja pierastrojka hasudarstwa na asnowie nacyonalnaj aŭtonomii i padhatoŭka pierachodu ad wajennaho času da mirnaho.

ŠTOKHOLM. Spaŭnicielnyj kamitet internacyonalnaj konferencii u Štokholmie pasłaŭ u Paryž telehramu haworučy ŭ jej miž inšym:

«My prosim ćwiorda, kab francuzy i anhličanie pryjechali ŭ naznačeny čas, bo konferencija razjedziecca 15 wieraśnia, a raboty jaje nia mohuć być zakončeny chutčej, čym u dźwie niadzieli».

«Socialdemokraten» danosić: Učaście anhličan na konferencii—zabaspiečeno. Amerykanskije prafesyonalnyje sajuzy praz swajho sekretara, Samuela Gompersa, prasili dać im padrobnuju prahramu konferencii.

LONDON. «Daily Telegr.» danosić z Blekpula, što sabrańnie tkackich sajuzoŭ pryniało rezoluciju, trebujučy pryniać učaście ŭ internacyonalnaj konferencii u Štokholmie. Hetak ćwierć miljona tkackich rabotnikoŭ padali swoj hołas za konferenciju.

LONDON. Kali ŭ Wulicy hienerał Robertson i minister Adisson prabawali pramaŭlać da rabotnikoŭ u wajennych fabrykach, dyk im kryčali: «Hłupstwa! Wy dali chabara rabotnickim deputatam! Won!» Uwieś schod zapiejaŭ rewolucyjnuju rabotnickuju pieśniu.

WAŠYNGTON. S pryčyny čyslenych zabastowak rabotnikoŭ u wajennych fabrykach wajennaje ministerstwo pastanawiło addawać zabastoŭščykoŭ pad sud za zdradu hasudarstwa.

TELEHRAMY.

Niamieckije apawieščeńnia.

3 VIII. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Na flandrskim bajewym fronci byŭ asa bliwa wostry ahoń na uzbiarežžy i na paŭnočnym uschodzi ad Ipra. La darohi Njuport—Westende, na ŭschodzi ad Bitčor i pry Langemark adbity silnyje ataki anhličan.

Front niamieckaho Naślednika: Na zachodzi ad Alman i la darohi Laon—Suasson francuskije roty ŭwarwalisia ŭ našy akopy, ale byli toj čas wykinuty. Pry Serni našy wojski ješče pawialičyli zdabyty abšar, udzieržalisia proci kontratak i ŭziali mnoha pałonnych. Na lewym bierazi Maasu, naabapoł darohi Malankur—En adbity ataki francuzoŭ.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk Bem-Ermoli:

Na ŭschodzi ad Husiatynia — miejscowyje bitwy. U wostraj bitwie rasiejcy wykinuty z niekolkich wiosak. Uziaty Kudryncy. Miž Dniastrom i Prutam worahi ješče dzieržalisia, ale paabiedzi pačali adstupać. Na poŭnačy ad Černowic jany, adstupajučy, palili wioski. Słahońnia ranicaj pad kamandaj erc-hercoga Jozefa aŭstryjaki ŭwarwalisia ŭ Černowicy.

Front erc-hercoga Jozefa: Rasiejskije pazycii la Słabody i Dawidenoŭ prarwany. Čudyn, u dalinie Małoha Seretu, Sadeŭ i Falkeŭ na Sučawie — ŭziaty. U Kimpołungu — bitwy na wulicach.

4.VIII. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na fronci Flandryi bitw s pryčyny wialikaho daždžu nie było. U načy ahoń dachodziŭ wialikaj siły.

Front Albrechta Wiurtemberskaho: Na poŭ ini ad Lentre našy wojski ŭwarwalisia na warožuju pazyciju i wiarnulisia z wialikim čysłom „čornych francuzoŭ".

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Hrupa wojsk hien. Bem-Ermoli:

Na poŭnačy ad Černowic my pierajšli cieraz rasiejskuju hranicu. Apryč wuzkaj pałoski miž Brodami i Zbarażem, usia Halićyna ačyščena hetak ad worahoŭ u dwochtydniowym nastupleńni.

Front erc-hercoga Jozefa: Ačystka Bukowiny ad worahoŭ šybka pasoŭwajecca ŭpiarod.

5.VIII. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na paadzinokich adrezkach frontu u Flandryi silnaja artyleryjskaja bitwa.

Kamu što.

(ŽART).

U samy žar, u letni čas,
Užo u poŭdzeń, pa abiedzie,
Na-zaŭtra ŭ horad na kirmaš
Narodu ćma idzieć i jedzie.
Nu, jechać dobra—choć piače,
Ale-ž iści, dyk wo dzie muka!
A jak s pakłažaju ješče,
Dyk to najhoršaja dakuka.
Chacia kab kryšku adpačyć—
Idzieš, idzieš, dy treba sieści,
Bo pud ci paru wałačyć,
To nie piarynku ŭ žmieni nieści.
Kali-ž karčma, nu, tutka stoj!
Tut možna wypić i pajeści,
A za rabotaj miłaj toj
Z znajomym hutarku zawieści.
Zyjšlisia hetak ŭ karčmie raz
Naš bielarus, cyhan, chachoł.
I niejak trapiła na čas,
Što za adzin prysieli stoł.

Adzin uziaŭ sabie miadku,
Druhi—čarčynu, toj—poŭpłaški;
Pakul siadzieli ŭ chaładku,
Zwiali znajomstwa, to-ž nie ciažka.
Cyhan da horadu spiašyŭ, —
Kania jon dobra znaŭ ŭsie wady, —
Kupiaŭ, mieniaŭsia—nie hrašyŭ,
Kupcam na koni dawaŭ rady.
Chachoł Maŭčba išoŭ z rabot,
— Zarobak dobry mieŭ, bahaty —
Sukaŭ siabra, kab biez kłapot
Dajechać z im da rodnaj chaty.
U horad bryŭ cia'o pradać
Naš Janka Ćwik, prazwańniem Dyba,
— Padatak musiŭ jon addać,
A tak cia'o samomu treba.
Adno woś tak, druboje nie, —
Sidziać i ziukajuć pacichu,
Ažno hladzi ty, wocheimnie!
Zajšli u sprečku, kryčać licha.
Kab ich na carstwa uzwiali,
— Ab hetym zdumali spračacca! —
Dyk što rabić-by pačali,
Jakoju pracaju zajmacca?

«Woś ja, zdajecca, dobrab-b žyŭ,
«Hułnuŭ-by ja tady baspečna,
«S swaim narodam by družyŭ,
«Kuleš ŭsio jeŭ by dy jaješnu».
— Tak kaže Janka pieršy naš.
«Nu, dzie twoj rozum, bieławusy»?
— Kryčyć Maŭčba—«saŭsim nimaš
«Miž was razumnych, biełarusy! —
«Ot, ja inačej by zrabiŭ:
«U sadku pad wiśniaju łažaŭ-by,
«Uwieś urad pry mnie b tut byŭ,
«A ja by prawiŭ dy śpiewaŭ-by.
«A ješci—jeŭ by s sałam chleb,
«Kryšyŭ hałuški-by zubami,
«I sała s sałam, i jašče-b
«Ja sała tak-by jeŭ časami».
— „Kab was piarun!—kryčyć cyhan
«Abodwa warty wy niamnoha;
«Wuń, toj abbity ŭwieś sahan
«Choć hrošyk wart, a wy—ničoha!
«Kab ja papaŭ u karali,
«Dyk mnie ŭsio heta było b mała.
«S kazny-b ukraŭ ja try rubli,
«Ukraŭ kania—i.. machni-dration" Aleś Harun.

Front niamieckaho Našlednika: Na paŭnočnym bierazi En, pry Žiwenkur, my ŭwarwalisia na warožuju pazyciju i ŭziali 100 pałonnych.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: U niekatorych punktach paŭnočnaho frontu krapčeŭ ahoń.

Pry Brodach i na Zbruču — wostryje artyleryjskije bitwy. Našy wojski nastupajuć na Chotin. Na ŭschodzi ad Černowic my ŭziali Baranči i zachodniuju čašć Bojan, na Prucie.

Front érc-hercoga Jozefa: U dalinie Sučawy my adcisnuli rasiejcoŭ na Radaŭc. Wama na Mołdawie ŭziata. My pierajšli cieraz Bystrycu miž Łungaj i Berestenami.

Kala wajny.

LONDON (W.T.B., Reŭter). Llojd Džordž skazaŭ pramowu na schodzi, na katorym byŭ italjanski minister-prezydent Sonnino i serbski Pašič. U pramowi jon miž inšym skazaŭ:

„Rasieja ciapier demoralizowana i pierežywaje stan raskładu. Kali wy spytajeciesia mianie ab pałažeńni Rasiei, dyk ja skažu. što jana padobna da padarožnaho, katory pierad samym kancom darohi ŭpaŭ u hłyboki jar, ale maje ćwiorduju wolu wyleźci adtul.

CURYCH. Italjanskaja hranica zakryta dziela znosin sa Šwejcaryjej. Heta, pawodłuh šwejcarskich hazet, pieršy znak nowa-ho italjanskaho nastupleńnia na aŭstryjackaj hranicy.

ŽENIEWA (W.T.B.). Francuski marski minister, Lakaz, padaŭsia ŭ adstaŭku, a razam z im i jaho pamočnik.

BERLIN (W.T.B.). Hindenburg pasłaŭ impierataru hetkuju telehramu:

«Na zachodzi pieršy šturm wialikaho anhlicka-francuskaho nastupleńnia adbit. Na ŭschodzi, pačynajučy ad 19 lipnia, našy wojski biezupynna iduć upiarod. Černowicy ŭziaty. Aŭstryja ačyščena ad worahoŭ. Prašu zahadać wywiesić flahi i strelać na pabiedny salut».

BERLIN (W.T.B.). 2 i 3 žniŭnia niamieckije marskije samaloty atakawali anhlickuju pawietrowuju stanciju na ostrawi Tazosie, u hreckich wodach. Widać było wialikije pažary i silnyje uzrywy.

BERLIN (W.T.B.). U Atlantyckim akianie iznoŭ zatopleny 24.000 tonn.

Ad 1 lutaho da 1 lipnia my siarednim likam tracili ŭ miesiac kala 3 padwodnych łodak. Za hety čas pabudowano ŭ niekolki razoŭ bolš padwodnych łodak.

BERLIN (W.T.B.). Nowyje udačy padwodnych łodak na paŭnočnym marskim teatry: 20.500 tonn.

BERLIN (W.T.B.). U Atlantyckim akianie i Paŭnočnym mory našy padwodnyje łodki iznoŭ zatapili 4 parachody i 6 paruśnikoŭ.

BERLIN (W.T.B.). Nowyje ŭdačy padwodnych łodak u paŭnočnym pojasie błokady 24.000 tonn.

LONDON. U Anhlickich portach u dokach dziela papraŭki znachodzicca papsawanych torpedami karabloŭ na 380.000 tonn.

WIENA. U nańy z 2 na 3 žniŭnia kala 20 warožych samalotaŭ atakawali port Pola i skinuli kala 80 bomb. Zabity 2 ludziej, ranieny 12. Bomby papali takže i na wajennyje špitali.

WIENA. 4 i 5 žniŭnia tut adbywalisia pierehawory miž Niamieččynaj i Aŭstryjej ab razdzieli miž imi nowaho rumynskaho ŭradžaju.

WAŠYNGTON (W.T.B.). Senat pryniaŭ rezoluciju, trebujučy, kab wajennaabiazanyje sajuznych paddannyje dzieržaŭ byli ŭziaty ŭ amerykanskaje wojsko.

Drukawana u drukarni M. Kuchty. Wydawectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej